

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	5
--------------------	---

LITERATURA HISPANOAMERYKAŃSKA

Nina Pluta

I. OKRES KOLONIALNY	19
Kwestia literatury indiańskiej	25
Teatr ewangelizacyjny	34
Europejskie tradycje piśmiennicze wobec amerykańskiej rzeczywistości	35
Pierwsze relacje	37
Piśmiennictwo księży i misjonarzy	46
Kroniki i historie: konkwista poprzez pismo	51
„Kronika zwyciężonych”	54
Początki poezji lirycznej i epickiej	60
Barok hispanoamerykański – narodziny ekspresji kreolskiej	66
Siostra Juana Inés de la Cruz – „Feniks amerykański”	72
Początki fikcji w XVI–XVII wieku. Inne formy prozy	78
Wpływ myśli i estetyki oświeceniowej	82
Piśmiennictwo XVIII wieku: nauki, instytucje, prasa i kształtowanie się postaw amerykańistycznych	82
Schyłek baroku i początki neoklasycyzmu w poezji	89
Satyra ludowa i „uczona” w okresie kolonialnym	91
Teatr kolonialny w języku hiszpańskim	93
Teatr w językach indiańskich	100
II. PIERWSZE STULECIE NIEPODLEGŁOŚCI	104
Literatura dla nowych państw	104
Piśmiennictwo patriotów i polityków w okresie wojen o niepodległość ...	108
Między neoklasycyzmem a romantyzmem	112
Pierwsze pokolenie romantyków (Argentyna). Inni poeci	119

Esej romantyczny	129
<i>Costumbrismo</i> , edukacja patriotyczna	132
<i>Gauchesca</i> , rdzenna tradycja	134
Powieść romantyczna	138
Realizm i eklektyzm	142
W stronę naturalizmu	147
Bohaterowie innych ras w literaturach narodowych XIX wieku	153
Teatr od neoklasycyzmu do <i>grotesco criollo</i>	158
Myśl społeczna i polityczna końca XIX wieku	165
III. PRĄDY IDEOWE I LITERACKIE NA PRZEŁOMIE WIEKÓW	
I W PIERWSZYCH DEKADACH XX WIEKU	174
Modernizm – emancypacja literatury hispanoamerykańskiej	174
Prekursorzy i pierwsi moderniści	178
Wokół Rubena Daría	186
Estetyzm, impresjonizm, psychologizm w prozie	197
Poezja na początku XX wieku – tzw. postmodernizm	203
Walka o duchową godność. Koncepcje tożsamości amerykańskiej	
na przełomie XIX i XX wieku	212
Arielizm, latynizm, hispanizm	215
Epika ziemi: kreolizm, regionalizm	224
Świat indiański w prozie pierwszej połowy XX wieku	238
Indygenizm w regionie andyjskim	238
Neoindygenizm	244
Powieść rewolucji meksykańskiej	250
Inne przejawy literatury zaangażowanej społecznie do połowy XX wieku	253
Awangardy i estetyka nowoczesności w Hispanoameryce	
od drugiej dekady XX wieku	255
Lokalne ruchy awangardowe	260
César Vallejo – rewolucja w poezji dla ludzi	277
Nurt negrystyczny	281
Kultura murzyńska w literaturze po awangardach	288
Proza awangardowa	290
IV. ODNOWA I ZAKORZENIENIE. ROZKWIT LITERATURY	
IBEROAMERYKAŃSKIEJ	293
Krajobraz poetycki (1940–1970)	293
Po awangardach – kontynuacje i powroty	293
Intymność, intelekt, niepokój	315
Przestrzeń rozmowy	318
Polityka i społeczeństwo w poezji	325
Liryzm transcendentny i alternatywa prywatności	334
Parodia i ironia metakulturowa	339

Proza w latach 1930–1960. Od awangard do nowej powieści	348
Fantastyka i metafizyka	352
Rzeczywistość magiczna. Od realizmu do irracjonalizmu świata przedstawionego	362
Nowy realizm introspekcyjny i poczucie absurdu	378
„Złote lata” sześćdziesiąte	386
<i>Boom</i> i nowa powieść hispanoamerykańska	388
Odmiany nowoczesnego realizmu w połowie XX wieku	418
Psychologizm, symbolizm i fantastyka alegoryczna. Opowiadania i „mikrofikcje”	421
Dynamika i kreatywność języka – neobarok	425
Mass media i subkultury	431
Autotematyzm	435
Proza zaangażowana w połowie wieku	438
Świadectwa rzeczywistości	443
V. NAJNOWSZE TENDENCJE	447
<i>Postboom</i> , <i>McOndo</i> i inne podziały w prozie od połowy lat 70.	447
Bohaterowie codzienności	455
Polityka, przemoc, cierpienie w literaturze lat 70. i 80.	461
„Bрудny realizm” miast	468
„Neokryminał” i polityka	476
Powieść historyczna – parodia, rewizje, rozrachunki	481
Współczesne autorki hispanoamerykańskie	486
Fabulacja i metarefleksja	494
Kultura masowa i globalizacja. Inne tendencje na przełomie tysiącleci ...	498
Literatura <i>chicano</i>	506
Kierunki współczesnej poezji	511
Neoawangardowe eksperymenty w okresie kryzysów politycznych	513
Polityka, zaangażowanie po „klęsce utopii”	516
Głosy kobiet	520
Powrót do „rzemiosła” (lata 70.–80.)	524
VI. TEATR HISPANOAMERYKAŃSKI W XX WIEKU	538
Odnowa języka teatru 1920–1950. Neorealizm	538
Rzeczywistość rodząca absurd	548
Teatr w czasach totalitaryzmów i społecznych niepokojów	549
Działania kolektywne (<i>creaciones colectivas</i>)	554
Inne tendencje od lat 70. do przełomu wieków	556
VII. ESEJ I KRYTYKA LITERACKA OD LAT 30. XX WIEKU	565
O tożsamości po arielizmie	565
Krytyka literatury hispanoamerykańskiej	573
Zakończenie	582

BIBLIOGRAFIA	585
Prace polskich badaczy o literaturze, kulturze i historii hispanoamerykańskiej (wybór)	589
„Literatura na Świecie” – numery monograficzne lub w większej części poświęcone autorom hispanoamerykańskim	590
Serie wydawnicze CESLA (Centro de Estudios Latinoamericanos) przy Uniwersytecie Warszawskim	590

LITERATURA BRAZYLIJSKA

Ewa Łukaszyk

I. ODKRYCIE, KOLONIZACJA, ZRĘBY TOŻSAMOŚCI	593
Spotkanie z nową rzeczywistością	593
Jezuici	599
Od piśmiennictwa informacyjnego do przebudzenia tożsamości	606
Myśl społeczno-polityczna i millenaryzm księdza Antônio Vieiry	611
Poezja pod znakiem barokowej syntezy	615
Między klasycystycznym uniwersalizmem a poszukiwaniem tożsamości lokalnej	617
II. POSZUKIWANIE KSZTAŁTU NIEPODLEGŁOŚCI	623
Rewolucja polityczna i obyczajowa	623
Przełom romantyczny	624
Projekt odnowy życia teatralnego	626
Rozwój powieści	628
Ultraromantyzm	635
Pytania o drogi rozwoju społeczeństwa brazylijskiego	636
Machado de Assis w poszukiwaniu formuły realizmu	638
Od poetyckiego realizmu do parnasizmu	642
Naturalizm	644
III. REDEFINICJE BRAZYLII NA PRZEŁOMIE XIX I XX WIEKU	650
„Koniec wieku” i przełom republikański	650
Odrębność kulturowa „Brazylji głębokiej” i tragedia Canudos	653
Symbolizm – szkoła poetycka i synteza kulturowa	657
„Tydzień sztuki nowoczesnej” i antropofagiczna definicja Brazylii	660
Poeci spoza modernizmu „antropofagicznego”	666
Dylemat zaangażowania i „wieży z kości słoniowej”	670

IV. DYLEMATY SPOŁECZNE, POLITYCZNE I OBYCZAJOWE	678
Redefinicja Brazylii w świetle nowych nauk humanistycznych	678
Powieść o problemach społecznych	681
„Poezja konkretna” i pozostałe grupy poetyckie	687
Odnowienie teatralne i narodziny „nowego kina”	692
Alegorie dyktatury i dylematy polityczne lat 60. i 70..	694
Przemiany obyczajowe i poszukiwanie tożsamości płci	703
Rozproszone poszukiwania prozatorskie.	708
Ruchy kontestacyjne lat 60. Tendencje kontrkulturowe	711
V. BRAZYLIA PONOWOCZESNA	714
Eksperymenty formalne w powieści	714
Pamięć i rodowód. Tematyka tożsamości osobistej.	718
Proza alegoryczna Paula Coelho	722
Najnowsza literatura w tradycyjnym i sieciowym obiegu	728
Młode pokolenie w poezji brazylijskiej	731
Eseistyka i krytyka literacka w Brazylii	733
BIBLIOGRAFIA	737
INDEKS NAZWISK	739